Ze zápisků zelináře Xaviera

Třináct liber a dvacet jedna pencí. Pod plastikovým přístřeškem zafoukal vítr, div bankovky neuletěly otevřeným prostorem směrem k hlavní třídě. Ohromná kovová konstrukce se pod silou vichru prohnula, naklonila a pár kapek dešťové vody dopadlo na vystavené okurky a rajčata. Dalších pár káplo do druhé bedny na zvrásněné listy salátových hlávek a dodalo jim trochu vláhy. Tu a tam se pozastavil kdejaký kolemjdoucí a čerstvou zeleninu si ze setrvačnosti prohlížel. Starší paní utrhla mrkvím nať, nekoupila si je a zmrzačené je pohodila kousek od pokladny. Když svítilo slunce, nikoho neoslepovalo, jen jemně hřálo tváře. Většinou ale pršelo a lidé si stále silněji utahovali šály kolem krku a šmátrali v kapsách po rukavicích. A předháněli se v deštnících, kdo má hezčí barvu. Každou chvíli se Xavier zakoukal do barevných vzorů, nevkusných motivů i zvláštních tvarů a zapomínal počítat tržby. Pořád se zamýšlel, proč jsou okurky z farmy po roce o tolik dražší, zatímco cena rajčat klesla. Věděl, že to má něco společného se stávkou farmářů v srpnu téhož roku, ale bylo mu to vlastně koneckonců úplně jedno. Jeho stánek stál mezi dalšími stánky a ty tvořily jeden velký trh, který zapadal mezi další okolité trhy a takových jako je tenhle bylo v centru Plymouthu pár desítek. A většina z nich byla vlastně všem tak docela jedno. Z práce do práce, barevné deštníky, kapky rachotící v okapech, ruch městských dětí, které se pletly byznysmenům pod nohy a zvuky opodál troubících taxíků. A Xavier zase zapomínal počítat tržbu. A obsluhovat. Jako by se stále ztrácel ve vlastních myšlenkách.

...

3.5.1993

Bratranec mojí matky nás zase pozval do svého domu. Mám to tam rád. Jejich dům má leštěné kliky a v koupelně mramorovou podlahu. Když jsme tu byli poprvé tak nám ukazoval většinu místností v domě a sám nevěřím, že si osobně pamatuje všechny. Jen si neumím představit, že bych musel mít k vlastnímu domu mapu. Je v tom něco strašně neosobního.

Každou chvíli nás zavolají k večeři, ale já stále obdivuji ty krásné ručně vyšívané motivy na záclonách v mém pokoji pro hosty. I teď, když se snažím psát, po nich stále pokukuji. Je absurdní pomyslet, že bych za pár let mohl mít vlastní dům a vlastní zdobené

záclony. Ale matčin bratranec má podnik v Anglii, i proto si to může dovolit. Takhle mi to říkali. A na stole stále něco jiného, vsadím se, že dnes opět ochutnám jídlo, které jsem nikdy předtím nejedl.

Jestli tady ale něco opravdu zbožňuji, tak je to sousedův statek. Když jsem tady trávil minulé léto, nebyl den kdy bych tam skrz tu malou díru v plotě u jeho pozemku nezašel a tu krásu neobdivoval. Za mírným kopcem, který je vidět z hlavní cesty je něco co z auta nezahlédnete. Stačí ten svah vyběhnout. Stál jsem tam a spokojeně zíral do otevřených plání. Ovce ve stádech se valily krajinou. Živily se jen sluncem a hledaly ta nejzelenější stébla. Bylo teplo a příjemně. A ta vůně. Všechna ta vůně. Leštěné kliky, stříbrné lžičky i chladivě příjemný mramor na chodidlech jsou fajn, ale kdybych si mohl vybrat, měl bych tenhle kousek pláně.

…

Reklama na pleťovou masku.

Upoutávka na doktora House.

Spot, který láká lidi k volbám.

Reklama na nový fast food.

Tma.

Xavier otráveně odhodil ovladač na dřevěný stolek. Konvice s vodou zapískala z kuchyně, a tak ji šel neochotně vypnout a zalít si bylinkový čaj. Jeho byt, to byla tapeta snad ještě ze čtyřicátých let, kuchyňka se základním vybavením, několik poliček starých knih z antikvariátů a fotky krajinek, které visely na zdech už když se nastěhoval. Opřel se do křesla s vařícím čajem a pokukoval skrz přivřené žaluzie do protějších rozsvícených bytů oknem nad vypnutou televizí. V hlavě si počítal, kolik ještě musí našetřit, jestli chce zaplatit včas nájemné a zároveň poslat nějaké peníze své nemocné sestře. Taky mu pořád ještě vrtaly hlavou ceny okurek a zda by to nevyřešila změna dodavatele, ale sám věděl, že na to nemá dostatek motivace a energie. Pomalu rozmíchával mléko a med v čaji a občas do šálku foukl, aby čaj rychleji vychladl.

A to měl před pár lety velké ambice. Vlastní obchůdek na nároží, síť kvalitnějších dodavatelů, rozmanitější sortiment zeleniny a možná i vydat ze sebe ještě víc. Jenže s přibývajícím věkem a zkušenostmi docházel k tomu, že to nebude zdaleka nic pro něj. Z patra nad jeho bytem se zase ozýval křik. Sousedi byli nejspíš uprostřed svých pravidelných hádek a házeli po sobě věci jako pominutí. Xavier usrkl z vařícího čaje a chystal se jít spát. Ale ještě ne. Med v čaji se zatím ani nestihl pořádně rozpustit.

…

12.11.1994

Prosím boha, aby pomohl Marii. Otec s ní včera přijel konečně z nemocnice, ale je strašně bledá a nechce nic jíst. Doktoři prý řekli, že to vypadá dobře, ale mě se to stále nezdá. Doufám, že se jí udělá co nejdřív lépe. Několikrát denně také kontroluji schránku, kvůli dopisům, ale stále nic. Od přijímacích zkoušek je to už několik měsíců. Už mě to nebaví čekat, když vím, kolik spolužáků na jejich školy přijali. Matka mi říkala, že kdyby mi to nevyšlo, můžu jít pracovat k nim do bezpečnostní služby. Musel bych primárně brát noční, ale po roce, co tam pracujete už si prý můžete služby určovat sami. Já ale nevím, jestli bych to chtěl dělat. Mám matku rád, ale nemám zrovna radost z představy skončit v agentuře na podobném místě 17 let jako ona.

A Marie vedle stále pláče a pláče. Asi se na ní půjdu radši podívat.

24.11.1994

Nepřijali mě na UNAM.

Nevím, jestli byla chyba v té zkoušce, no prý jsem se neumístil jen o několik bodů a nade mnou bylo asi příliš mnoho lidí. Možná zabere podat odvolání, ale nevím. Mrzí mě to. Přemýšlel jsem nad tím minulý týden a v agentuře opravdu skončit nechci. Rodiče se hádají, protože nevím, co chci. Netuším, co dělat.

…

Složka s papíry ležela pohozená na lavičce, propiska se zakutálela a spadla do trávy a Xavier si nešikovně vázal tkaničku na pravé tenisce, zatímco levým ramenem přidržoval telefon u svého ucha a dohadoval se s právníkem. Vůbec se mu ze vší té nervozity nedařilo udělat pořádný uzel. Zafoukalo a vítr mu skoro ukradl jeden z papírů vykukujících ze složky. Když si botu uvázal, hovor ukončil a na složce posunul sponku doprostřed, měl sto chutí telefonem vší silou mrštit o chodník a utéct někam pryč. Jeho, teď už téměř bývalá manželka, si totiž chtěla uzurpovat i část toho mála co Xavier nyní měl. S rozvahou však zavrhl myšlenky na destrukci, zavřel oči, zhluboka se nadechl a vytočil její číslo.

„Klidně si vezmi všechny moje rajčata.“ Vyhrkl Xavier do telefonu. „Já už je vůbec nechci. Vezmi si bednu s okurkami, hlávky salátu, zbytek ředkví a čerstvý lilek. Seber si mrkve, kedlubny i brokolici a můžeš si je…“ uprostřed věty zaváhal a už ji nedokončil.

“Nebyl den kdy bys se mnou strávila víc jak pár hodin na trhu a od začátku jsme si vlastně moc nerozuměli. Vůbec sám sebe nechápu, jak jsem mohl být, tak pasivní a nechat se tak dlouho táhnout tímhle bezpředmětným vztahem.“…

Xavier otevřel oči.

Pořád stál před lavičkou a zase měl v myšlenkách touhu zničit svůj mobil.

Linka byla obsazená.

Hlavou mu zněla ta slova, která by chtěl říct, ale věděl, že mimo svoji hlavu to asi nedokáže. Že sebou zase nechá táhnout, týdny chodit po soudech, a nakonec bude ze všeho tak unavený, že se nechá oškubat o cokoliv. Asi už byl holt takový. Smiřoval se pomalu s tím, že ten chlapec z louky u sousedů, který toužil po ovcích a kousku prázdné pláně, bude vždycky jen tím pasivním pozorovatelem. A sny náleží nejsnadněji těm, kteří po nich vůbec netouží, nebo je berou jako samozřejmost.

U stánku měl toho odpoledne rušno. Byl poměrně hezký den, lidé pomalu končili v práci, a tak se po trzích potloukali a dělali velké nákupy. Xavier srovnal několik obrovských melounů, které ráno dodavatel přivezl a sledoval hemžení zvědavých kolemjdoucích.
V pokladně měl už za těch pár hodin dost velkou tržbu, pár pravidelných zákazníků mu dokonce dalo i celkem velké dýško, a tak měl i přes relativně náročný den dobrou náladu.
V hlavní ulici projel nějaký šílenec s autobusem obrovskou louží a osprchoval proudem vody od hlavy až k patě menší hlouček lidí.

Xavier nevěřícně zakroutil hlavou a při tom se potichu zasmál. Život je šílenost.